

Upokojavanje
prosektora
Majerhoferera

© Aleksandar Šurbatović
Prava za srpsko izdanje © 2011 Mono i Manjana

Izdavač
Mono i Manjana

Za izdavača
Miroslav Josipović
Nenad Atanasković

Urednik
Aleksandar Jerkov

Lektura i korektura
Svjetlana Manigoda

Idejno rešenje korica
Goran Ratković

Kompjuterska priprema
Mono i Manjana

E-mail: office@monoimanjana.rs
www.monoimanjana.rs

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

821.163.41-31

ШУРБАТОВИЋ, Александар, 1973-
Upokojavanje prosektora Majerhofera : (kratki roman
o smaku sveta) / Aleksandar Šurbatović. - Beograd :
Mono i Manjana, 2011 (Lazarevac : Elvod-print). - 120 str. ;
21 cm. - (Edicija Putevi : proza na putu)

ISBN 978-86-7804-534-9

COBISS.SR-ID 187102220

2011.
Beograd

Upokojavanje prosektora Majerhoferera

(Kratki roman o smaku sveta)

aleksandar šurbatović

EDICIJA
PIJEVI
PROZA NA PUTU
Powered by Mono i Manjana

PROLEGOMENA ZA KRATKO DELO O SMAKU SVETA

1.

ZIMA

Misteriju čarobnih zimskih dana u gradu Hajdelbergu, udobno smeštenom u jednoj od mnogobrojnih dolina Odenvaldskih vrleti na obalama Nekra, u blagorodnom zagrljaju majke prirode o kome su sanjali mnogo veći i moćniji gradovi, teško je opisati jer ta magija se ne ostvaruje samo u oku zadivljenog i lepotama opijenog posmatrača već iu omamljujućim naletima tih januarskih tišina narušenih tek ponekim kreštavim dozivanjem drozdova, u ravnotežama što ispunjavaju ljude izložene ovim prizorima, u polarnim prelamanjima popodnevnog svetla dok se u vodopadima sliva niz zaleđene planinske

vrhove načičkane oko čitavog grada, u tihom romorenju reke što se izvija zajedno sa drevnim ulicama uokvirenim kupolama gotskih crkava, ispod Starog mosta kome su u poslednjem ratu srušili tri luka, na sreću ubrzo opet podignuta, u noćnim mirisima mrazeva što sa sobom donose smole okolnih četinarskih šuma, rečju, bila je to jedna od onih misterija teško opisiva i za mnogo talentovanije ljude od gospodina Kristijana Majerhofera Mlađeg, koji je ponovo stajao kao omađijan pored Karlove kapije, zagledan u reku i čarobni krajolik, opijen upravo tim prizorom i ispunjen čudnim unutrašnjim mirom, nalik miru osuđenika na smrt što sigurnim koracima i bez drhtanja u glasu ide ka gubilištu znajući da na ovom svetu što ga napušta ne postoji lepota koja neće biti natkriljena čak i mutnom senkom najružnijeg prizora sa druge strane, na obećanim poljima odakle niko nije pozeleo da ode, tako je i Kristijan stajao miran i ispunjen, spreman na to da će mu ova godina doneti tešku promenu od koje obični smrtnici zaziru, nije znao kakvu i nije znao kada će se tačno odigrati i šta će mu doneti, ali upravo taj prospekt izobražavajuće moći prirode, sa jedinom izvesnošću promene kojima nas ona odvajkada podvrgava, upravo je to u mislima g. Majerhofera bila glavna nagrada za sve njegovo dosadno tavorenje kakvim nisu kažnjavani ni najgori grešnici, tavorenje u kom je nalazio poneku radost, kao što je bila draga izloženost tim zimskim pejzažima posle napornog radnog dana, ti kratki predasi od sumorne svakodnevice i dosadnog života njemu nimalo stranog, nasuprot sivim, u kutiju naslaganim danima, što su kao punoglavci sličili jedan drugom, i očaju upakovanom u predvidljive šablone

svakodnevnih rasporeda, samoće za koje je dugo vremena verovao da mu prijaju, ali su one u stvari ostavljale strašne ožiljke na njegovoj umornoj duši, jer osećao je da kao što ovim predivnim predelima, u svem njihovom savršenstvu očajnički trebaju zraci sunca, tako su i njemu, čini se, bili neophodni prijatelji, mali, obični ljudi nalik njemu, sa kojima bi popio čaj tokom dana, otišao u bioskop ili jednostavno se prošetao Šetalištem filozofa, na Hajligenbergu, iznad grada, ali gospodin Kristijan Majerhofer Mlađi jednostavno nikada nije bio sklon druženju, niti je znao kako bi se nekakvom blagolagoljivošću dopao ljudima, pa nije bio redak slučaj da je drugima bio nezanimljiv na isti način na koji su i oni njemu bili predvidljivi i dosadni.

2.

PROLEĆE

„Oh, sva ta nepodnošljiva rascvetavanja, te odvratne uzburkanosti!“ – kukao je skoro naglas, zavaljen u neudobnoj stolici od jeftinog drveta koja je trebalo da podražava skupe bidermajer originale rađene u orahovini, u tim krajevima već decenijama veoma popularne po viđenijim kućama, prekrštenih nogu i povijen u leđima kao da čita (što bi nekog posmatrača sa strane dovelo u zabludu jer je Kristijan iz dna duše prezirao knjige i novine verujući da oni u glavama pristojnih ljudi samo stvaraju još veću konfuziju), ispijajući čaj sa cimetom u obližnjoj kafeateriji, u koju je već godinama dolazio, najčešće početkom proleća kada je mogao iz nedovoljno osvetljene prostorije tamnocrvenih zidova, sa stola tik uz poveći krstasti prozor, u samoći da

posmatra ta užasna, iritirajuća buđenja iz zimskog sna, komešanja na ulici, blagi žagor koji će svakog narednog dana biti sve jači, neobjašnjivu usplahirenost prolaznika prvim toplijim danima, da bi on, dok su se svi gosti polako selili u baštu, tvrdoglavo ostajao da sedi na svom mestu, u slabo provetrenoj prostoriji, gde su se jako osećali gusto nataloženi slojevi jeftinog duvanskog dima koji nisu uspeli da nađu izlaz odatle zbog zimskog straha od provetravanja, odakle je mogao na miru da uživa u sopstvenim frustracijama izazvanim svim tim životnim radostima, jer kako bi moglo biti drugačije kad on sam, u toj uznemirujućoj smeni doba, nikada nije osećio te hemijske poremećaje i strujanje životnih sokova u svom telu, nikada nije verovao u toplinu zubatih sunaca i iskrenu radost življenja, potpuno mu je bio stran koncept razotkrivanja lepote u stvarima i bićima koju nikada nisu ni posedovali, ta dramatizacija svakodnevice, preraćanja sopstvenih senki u kojima mudar i pre svega pristojan čovek nikako ne bi smeo da uživa a kamoli da teži, jer Kristijan je iskreno verovao, u retkim trenucima kada je odlučivao da se posveti tako napornom hobiju kao što je vera, da je ljudima dato mnogo više slobode i mogućnosti izbora nego što bi to oni mogli da podnesu, pa su verovatno u tom suludom rvanju sa beskrajnom lepezom geografsko-estetskih budalaština kojima su izloženi, odlučili da je proleće, iz potpuno trivijalnih razloga – u to svakako nema sumnje – najlepše godišnje doba, vreme raskalašnosti i optimizma bez pokrića, kada buljuk kreštavih letećih spodoba počinje da vrišti nebom iznad grada (u šumi je situacija još nepodnošljivija) i grad se rasplinjava u čitavoj paleti najšarenijih

boja od kojih čoveka sa imalo ukusa ne može a da nesnosno ne zaboli glava, ženski svet se besramno razgoliti kao da je na tuširanje krenuo, a bezobrazna dečurlija počinje da ciči kao da je jure sve nemani iz onih nadasve besmislenih priča i bajki kojima ih roditelji truju pred spavanje, mada je morao to sebi da prizna, bilo i prijatnih trenutaka oličenih u dugim, sporim i oporim kišnim danima kada se nijedno zadovoljstvo nije moglo meriti sa prebrojavanjem sporih ugojenih kišnih kapi koje su se lenjo valjale niz ogromni krstasti prozor njegove omiljene, i u tim kišnim popodnevim, obično prazne kafeterije sa tamnocrvenim zidovima i lošim replikama bidermajer stolica, praćenje neponovljivom muzikom otkucaja zidnog sata.

3.

LETO

Tog jutra kada je otvorio oči, sav okupan u znoju, zapetljan u mokroj posteljini već nedeljama nepromenjenoj, g. Majerhofer je ugledao ništa drugo do iskeženo lice smrti, belo i podbulo, sa strašnim okruglim i nepojmljivo žutim zubima iza kojih je dopirala natrula promaja ustajalog zadaha, skoro prozirni lik nekoga ko mu je izgledao užasno poznat, i time još strašniji, toliko da je instinktivno rukama pokrio svoje mokro lice, prestravljen kako to samo može biti čovek pri susretu sa svojom prolaznošću, ispusti tup, potmuli krik, ne iz grla već iz stomaka, i ostade tako zgrčen par minuta, sve dok nije osetio da mišići ne mogu da izdrže neprijatne konvulzije, pa ponovo otvori oči da bi ovog puta video, kroz rešetke svojih prstiju, samo živopis fleka neokrećenog plafona, i trenutak

kasnije, potpuno praznu sobu gde prodiru teški zraci letnjeg jutarnjeg sunca koje je stvaralo izmaglicu ispunjenu česticama prašine, već mesecima neopajane i nataložene po čitavoj sobi, shvativši da je sam u njoj i da nema nikakvih pretećih spodoba već su to samo njegovi slabi živci još više nadraženi brutalnim vrućinama u kojima se davio čitav grad, po čijim se pustim ulicama već malo kasnije šetao, uživajuću u toj podnevnoj pustahiji dok je sunce najžešće žeglo terajući čak i životinje u spasonosne hladovine upeklih zgrada, oprljenog drveća badema i smokve koje je verovatno u čitavoj Nemačkoj uspevalo samo u tim krajevima, a ako se neko prošeta do Gajzbergštrasea, kao što je on to radio svakog vikenda, zateći će čak i jedno maslinovo drvo u čijem hladu je gospodin Majerhofer posebno uživao jer je u blagodetnom skloništu te masline ponekad, ali samo ponekad, znao da snatri o dalekim i njemu svakako nedostižnim južnim krajevima, možda o Kikladskim ostrvima, Naksosu, Iosu i Delosu, gde su heroine bile surovo ostavljane, veliki pesnici umirali i božanstva se rađala, ili pak o Kartaginskim obalama ispod čijih naslaga gorke soli Kristijan veruje da bi još mogao naći tragove izumrlog naroda i velikog vojskovođe, i kakve sve još koještarije mu se ne bi u tim trenucima vrzmale po glavi u toj simfoniji zujanja zrikavaca i žubora vode iz gradskih fontana gde je samo ponekad prilazilo po neko pseto pokušavajući da utoli žeđ, da taj nepovezani i bezazleni sled misli nije prekinula jedna druga, mnogo malignija misao, koja se odnosila na lice što mu se jutros u postelji ukazalo, te pomisli da to možda nije bila u pitanju samo još jedna jutarnja mora, već možda nešto mnogo ozbiljnije, nešto, činilo